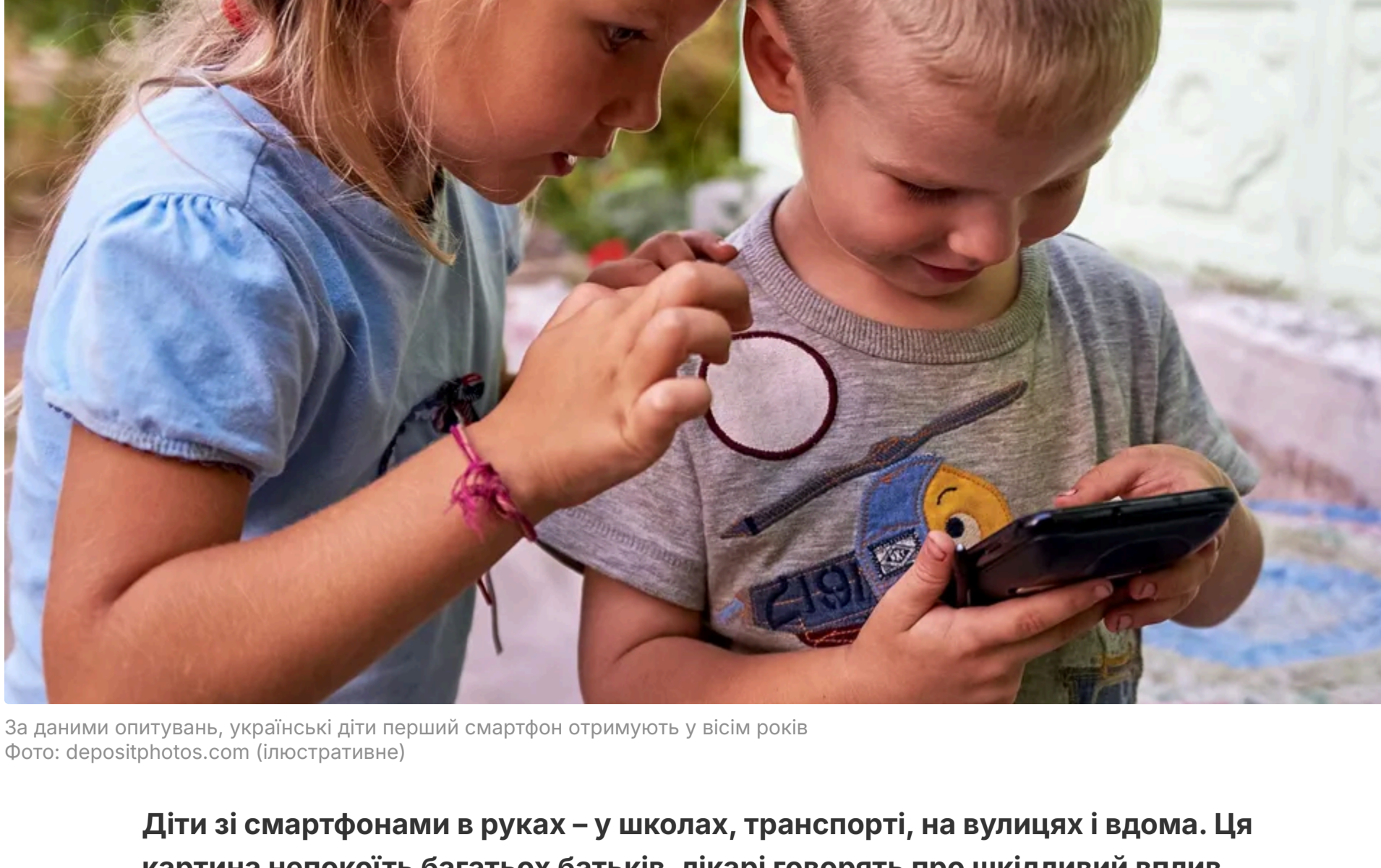

Гордон > Суспільство

СУСПІЛЬСТВО

Заборона соцмереж для дітей в Україні: чи скоро введуть і як контролюватимуть. Головне

25 червня, 14:12 **Цей матеріал також можна прочитати на руском**

За даними опитувань, українські діти перший смартфон отримують у вісім років
 Фото: depositphotos.com (iStockphoto.com)

Діти зі смартфонами в руках – у школах, транспорті, на вулицях і вдома. Ця картина непокоїть багатьох батьків, лікарі скролять про шкідливий вплив екранів – на дитячі очі, а пози, у якій вони скролять Reels у соцмережах, – на поставу. Окрема небезпека – у змісті того, що споживає неповнолітні користувачі соцмереж. Останніми роками уряди низки країн вирішили користуватися в ситуацію і почали вводити заборони й обмеження для неповнолітніх на користування TikTok, Facebook, Instagram, YouTube та інших мереж. Які перспективи введення таких обмежень в Україні, як аргументують потребу таких змін лобісти цього питання й чи можна взагалі якось проконтролювати таку заборону? Про все це – у матеріалі "ГОРДОН".

Днями в каналі засновника видання "ГОРДОН" Дмитра Гордона провели опитування, де підписники висловили свої думки про ініціативи заборонити українським дітям соцмережі. Виявилось, що більшість аудиторії журналіста так чи інакше підтримує такі ідеї. Тільки 11% заявили, що проти цього. 38% – повністю підтримують заборону соцмереж до 16 років, ще третина підписників – за обмеження, але вважають, що вони не мають бути надто жорсткими, а ще 23% – за ідею, але хвилюються, чи можна прослідкувати за її реалізацією.

РЕКЛАМА

Що кажуть науковці?

Французьке нацагенство із санітарної безпеки (ANSES) провело цьогоріч дослідження, вивчаючи ризики для здоров'я підлітків, пов'язані з використанням соцмереж. В ANSES залучили до вивчення проблеми низку експертів. Це біологи, епідеміологи, дитячі психіатри і психологи, дослідники у сфері інформації та комунікації. Вони збрали й проаналізували понад 1 тис. наукових досліджень щодо впливу соцмереж на здоров'я – і дійшли висновку, що неповнолітнім варто надавати доступ лише до тих соцмереж, які розробили й налаштували, зважаючи на захист їхнього здоров'я.

Що другий французький підліток, за цими даними, проводить **від двох до п'яти годин** на день зі смартфоном. Дослідження, яке проводили у Великобританії торік, **свідчить**, що тамтешня молодь (учні середніх шкіл, студенти коледжів і університетів) **щодня проводить п'ять годин 30 хвилин** за своїми телефонами – і з віком ця цифра зростає. В екранному часі переважають соціальні мережі (98%), стримінгові програми (52%) й месенджери (45%). Ігри становлять 19%, а академічні інструменти – лише 5%, так само, як новини і читання (5%).

В Україні досвід користування смартфонами серед дітей вивчала компанія Google. За даними дослідження, результати якого **оприлюднили** в лютому 2025-го, перший смартфон українським дітям купують у середньому у вісім років. І хоча це насамперед пристрої для зв'язку з дітьми, неповнолітні проводять багато часу за екранами. Наприклад, більшість дітей віком від п'яти до восьми років перебуває онлайн **від однієї до трьох годин на день**, а підлітки **віком від 13 до 17 років – понад три години щодня**. Дослідження, яке провела Мінкульт разом із благодійним фондом "МХП-Громаді" і компанією Gradus 21, **свідчить**, що українська молодь витрачає **від шести до 16 годин**, сидючи у смартфонах.

РЕКЛАМА

РОЗПРОДАЖ залишків РОЗПРОДАЖ залишків складу! Потужна легальна зброя від бандітів! Розпродажі! Топова парфюмерія за бандітів! Розпродажі!

Сучасні соцмережі розробляють так, щоб привертати увагу й утримувати залученість, тому експлуатують специфічні уразливості неповнолітніх, вважають в ANSES. Необмежене використання соцмереж, наголошують французькі науковці, становить низку загроз, зокрема для психічного здоров'я підлітків. Ось, що вони кажуть.

- **Порушення сну.** Через прагнення максимізувати час у соцмережах підлітки лягають спати пізніше, а процес засинання може порушуватися, що призводить до погіршення якості самого сну. Неякісний сон, зі свого боку, спричиняє денну сонливість, дратівливість, відчуття нецясивості й може сприяти розвитку депресивних симптомів.
- **Низька самооцінка.** Обмін візуальним контентом, зосередженим на фізичній зовнішності (неважливо, ретушовані фото чи ні), може підірвати сприйняття власного тіла. Це, а також соціальний тиск щодо стандартів краси, може призводити до розладів харчової поведінки (РХП) або їхнього загострення. Експертиза також підтверджує, що перегляд фактивного або ідеалізованого контенту в соцмережах може призвести до низької самооцінки і – знову ж – до депресії.
- **Ризикована поведінка.** Алгоритми персоналізації збільшують частку контенту, який може стосуватися ризикованої поведінки, як-от розладів харчування, самошкодження (селфхарму), вживання наркотиків або спроб самогубства.
- **Вплив кібернасилства.** Кібернасилство й кібербулінг (образи, чутки, бойкот, шантаж або поширення інтимних зніmkів без згоди) мають серйозні наслідки для психічного здоров'я. Участь у кібернасилстві посилюється анонімністю та легкістю поширення погроз.

Академічні й емоційні наслідки використання смартфонів реальні, **наголошує** офіс освітнього об'єднання в Україні. Для студентів і учнів це втрата концентрації, поганий сон, зростання тривожності, спотворене сприйняття себе і зниження успішності.

Два покоління українців виросли зі смартфонами в руках, тому з'явилось покоління студентів і учнів, які мають труднощі з утриманням уваги під час занять і лекцій, кидують навчання через проблеми з навчанням і знижену наполегливість, не можуть займатися глибокою, цілеспрямованою самостійною роботою під час навчання у школі, коледжі чи університеті, констатують автори релізу.

В Україні до цього переліку загроз додають іще один, безпековий, вимір. Народна депутатка від "Слуги народу" Юлія Гришина **звертає увагу**, що, за офіційними даними, кількість злочинів неповнолітніх проти основ національної безпеки за останні три роки зросла у 43 рази – із трьох випадків 2022 року до 130 2025-го. А голова комітету Верховної Ради з питань свободи слова, нардеп від "Голосу" Ярослав Юрчишин наголошував: росіяни використовують соцмережі, щоб вербувати українських підлітків на скоєння терактів.

"Бо досить дивно виявляється ситуація. На неї увагу звернули, зокрема, у Франції: у нас є обмеження продажу дітям алкоголю, доступу до наркотиків (що, у принципі, заборонено) чи гемблінгу – до певного віку це все обмежується. Але у віртуальному світі насправді цей доступ досить часто нівелюється", – говорив він в інтерв'ю "24 каналу".

Які перспективи?

Гришина, яка послідовно просуває тему регулювання цифрового середовища заради безпеки дітей, вважає, що йдеться не лише про заборони, адже світова практика свідчить: ефективною може бути комплексна політика, писала вона у блозі на сайті "Інтерфакс-Україна".

"Україні важливо не просто реагувати на глобальні тренди, а сформуувати власну модель захисту дітей у цифровому середовищі, засновану на дослідженнях, експертній дискусії та відповідальній державній політиці", – підкреслила вона.

За словами Гришиної, у парламенті вже працюють над законодавством, яке запровадить таке регулювання. "Нам потрібно в найкоротші терміни розробити законопроект, яким би ми захистили наших дітей від негативного впливу соціальних мереж, але в межах розумного балансу: не слід тотальні заборони, а комплекс ефективних кроків (надійна верифікація віку без збору зайвих даних, безпека за замовчуванням, медіаграмотність)", – писала вона у Facebook 15 червня.

Найбільше ризиків, на думку Юрчишина, становлять Telegram, блокування якого нардеп давно лобіює, і TikTok, де контент поширюють у відеоформаті, популярному серед дітей і молоді.

"Стосовно мереж, якими користуються наші діти: ми не говоримо про мережу X, яка зараз перетворилася на "токсичне болото", дітей наших там немає. Вони більше користуються іншими соціальними мережами. Але їх з'являється дуже багато й при тому дуже нішевих. Наприклад, мережа BeReal, яка пропонує фотографуватися й показувати, де ти зараз є. Якщо просто уявити, що її таргетують китайські чи російські спецслужби – як її можна використати? Коли люди ходять і фоткаються, дуже часто не задумуючись, біля чою вони фоткаються, як вони фоткаються, які можуть бути об'єкти на цьому фото", – розповів він.

Соцмережі мають напрацювати загальний підхід. Як приклад Юрчишин наводить YouTube, де є вікові градації й верифікація віку. "YouTube Kids чітко дає можливість гарантувати, що ви не будете дивитися дорослий контент чи дослі користувачі не зможуть приходити до вас під ваше відео й займатися булінгом", – розповів він.

Як забезпечити роботу обмежень?

Механізми, як каже Юрчишин, є. Але в Україні їх ще треба впроваджувати. Наприклад, пояснює нардеп, у більшості країн купити сім-картку без посвідчення особи неможливо.

"Відповідно вона прив'язується до вас. І коли ви реєструєтеся через мобільний телефон, то соцмережа отримує інформацію, якою ви насправді віку. І тому в Україні із цим можуть бути організаційні й технічні проблеми. Водночас ми зараз адаптуємо все наше законодавство до законодавства ЄС. Якщо подивитися, як зараз розвивається законодавство ЄС у вікових обмеженнях, то провідні країни про це вже дискутують. У такому випадку ми можемо або чекати, поки це до нас прийде як загальне європейське правило, або зараз спробувати напрацювати механізми", – додав він.

Юрчишин визнає, що, якщо батьки захочуть, щоб їхні діти дивилися контент, призначений для дорослих, вони знехтують будь-які заборони – "просто щоб дитина заїзла в телефон і кілька годин не чіпала".

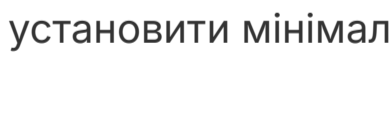
Він також каже, що про "регулювання на 100%" не йдеться, бо гарантувати такий контроль не можна: "Хтось піде встановлювати VPN, щоб обходити заборони, і я переконалий, що якась частина дітей буде на такому рівні розвитку з технологіями. Тобто тут питання: мінімізувати негативний вплив, наскільки це можливо".

Для того й дискусія, каже нардеп, щоб пояснити батькам, наскільки це питання важливе. Також її мета – почати комунікацію із соцмережами, щоб створити здоровий простір для дітей (не забуваючи про активність офлайн і живе спілкування).

"Бувають роки 30 тому курити в літаках вважалося нормальним. Скільки шкоди це нанесло людям і до яких наслідків це призвело – я не буду навіть згадувати про те, що король для красивої жінки в Середньовіччя було дуже небезпечно, як полич для починали хвороти, бо її мериди звинуватили в тому, що вона і відма, і просто спалити. Людство розвивається, розвиваються технології, і нам точно потрібно вміти користуватися цими технологіями з розумом, а не на шкоду собі. Того 100-відсоткова заборона неможлива, це про розумне регулювання. Й оптимальним варіантом було б те, щоб у соціальних мережах самі дбали про це, розуміючи соціальну відповідальність, розуміючи, що вони стають не лише середовищем для бізнесу, для спілкування, але й середовищем формування нового покоління", – резюмував він.

У яких країнах діють чи планують ввести обмеження?

Першою заборону соцмереж для дітей (віком до 16 років) 2024 року **запровадила Австралія**. Згодом про наміри регулювати цю сферу оголосили ще в низці країн, одними з останніх були **Великобританія** й **Канада**. Аналогічні кроки зараз **розглядають** у Франції, Польщі, Німеччині, Данії, Португалії, Фінляндії, окремих штатах США. Європарламент також рекомендував установити мінімальний вік доступу до соцмереж на рівні 16 років.

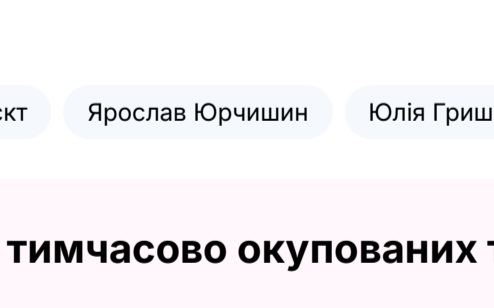

Поділитися

соцмережі заборона законопроект Ярослав Юрчишин Юлія Гришина Верховна Рада

Як читати "ГОРДОН" на тимчасово окупованих територіях

РЕКЛАМА

Мрійте, прагніть, досягайте! Відкриті вакансії з конкурентою зп

Якщо з'явилися вакансії вени або синоічні вузли, застосуйте це

Крутий вибір зі знижками до -70%!

МАТЕРІАЛИ ЗА ТЕМОЮ

- Білий дім рекомендував Венсу обмежити використання соцмереж – ЗМІ**
 31 травня, 15:47 СБТ
- Індонезія обмежила соцмережі для дітей і підлітків, але є винятки**
 28 червня, 07:31 СБТ
- Науковці закликають уряди країн зупинити перевірки віку в соцмережах**
 2 червня, 11:30 ТЕЖО

БУЛЬВАР

- Росіянин похвалився, що зміг знайти заправку без черг. Чому з нього всі сміються. Відео**
 26 червня, 00:09 БУЛЬВАР
- 100-річна фанатка Мессі зробила йому пропозицію руки і серця**
 25 червня, 23:42 НОВИНИ
- Як Бессент обрав Зеленського і що Трамп говорив про українських жінок. Несподівані інсайди NYT**
 25 червня, 22:44 СБТ

новини	розділи	місто	СОЦМЕРЕЖИ	інформація
Війна в Україні	Новини	Київ	Дмитро Гордон	Правила користування сайлом та використання матеріалів
Політика	Публікації та інтер'ю	Львів	Гордон	Вакансії
Гроші	У гостях у Гордона	Одеса	Дмитро Гордон	Редакція
Світ	Блоги	Донецьк	Гордон	Політика конфіденційності та зниксту персональних даних
Спорт	Бульвар	Харків	Дмитро Гордон	Договір придбання про використання сайту інтернет-видання "ГОРДОН"
Культура	LIVE	Дніпро	Гордон	Як нас читати на тимчасово окупованих територіях
Техно	Ексклюзив	Луганськ	Дмитро Гордон	
Спеціб життя	флюзіо	Маріуполь	Олеса Бацман	
Надвичайні події	Відео		Дмитро Гордон	
Інфографіка	Опитування		Flipboard	
Цікаве	YouTube-шоу		RSS	
	Спецпроекти		У гостях у Гордона	
			Дмитро Гордон	
			Олеса Бацман	

+380 (44) 207-13-01 +380 (44) 207-13-02 editor@gordonua.com Повернутися нагору

© 2026. Всі права захищені. Designed by **Kizleev**

Всі матеріали, які розміщені на цьому сайті з посиланням на агентство "Інтерфакс-Україна", не підлягають подальшому відтворенню і/або розповсюдженню в будь-якій формі, крім як з письмового дозволу.

Усі опубліковані фотографії належать **Depositphotos** та не підлягають подальшому відтворенню і/або розповсюдженню в будь-якій формі без письмового дозволу компанії.

Матеріали, позначені піктограмами PR, "Інновація", "Думка", "Персона", "Актуально", "Вибір" та "Вплив", публікуються на правах реклами.

Комп'ютерні матеріали можуть розміщуватися у розділі "Трендині". У випадках суспільної значущості публікація в цьому розділі допускається і на безоплатній основі.

Вебсайт "Інтернет-видання "ГОРДОН", ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: 840-05289
 вул. Професора Пидвацького, 6-8, м. Київ, Україна, 01033

Призначено для осіб, старших за 21 рік